

privátní finance

01/2013
klientský magazín
společnosti AWD

Abyste si v **penzi**
mohli plnit své sny

Privátní banka roku?

Privátní banka loňského roku? Vaše banka? Vaše první banka? Vaše banka ze studentských dob? Kamarádova banka? Banka rodičů? Dvě banky? Finanční poradce? Právník? Banka vašeho právníka? Banka vaší společnosti? Správce fondů? Private equity? Banka v ulici na rohu? Privátní bankéř? Brokerská společnost? Privátní bankéřka? Osobní bankéř? Evropská banka? Lucemburská banka? Neevropská banka? Offshore banka? Manžel nebo manželka? Banka s nejvíce rostoucími výnosy? Banka s největšími rezervami? Banka s nejlepším poměrem závazků v korunách a v cizí měně? Banka s nejlepším ratingem? Banka s nejnižšími poplatky? Největší banka? Banka roku podle expertů? Online banka? Banka s nejhezčím logem? Banka s vyslovitelným jménem? Nejznámější banka? Banka s nejvíce golfovými turnaji? Banka s nejlepším úrokovým rozpětím? Banka s nejnižší nákladovostí vkladů? Banka s vysokým objemem likvidních aktiv? Jakákoli banka?

Možností, komu svěřit svoje miliony, jsou miliony. Ale skutečných příležitostí je jen pár. Nás těší, že jsme už podruhé získali prestižní ocenění Privátní banka roku. Díky našim klientům. Díky expertům. Díky našim výnosům. Díky individuálnímu přístupu a nadstandardnímu servisu našich bankéřů a partnerů. A možná i díky naší skvělé kávě.

J&T BANKA

Díky klientům. Díky výnosům. www.jtbank.cz

NEPROPADEJTE PANICE

Jestli znáte knížku Stopařův průvodce Galaxií, víte, že věta „Nepropadejte panice“ je základní větou ve vesmíru. A je to hluboká pravda. Vezměte si jenom toto číslo Privátních financí a začněte si v něm

listovat a číst. Tak třeba téma penze a druhý pilíř důchodové reformy. Rozebli jsme ho ze všech stran, podívali jsme se na všechny problémy, zeptali jsme se odborníků a můžeme vám s jistotou říct: Nepropadejte panice. Sejděte se se svým privátním finančním poradcem a on vás změnami v penzijním systému bezpečně provede.

Nebo další téma našeho časopisu: AWD v roce 2013 změni název na Swiss Life Select. Možná vás hned napadnou otázky: To už nebudu mít svého poradce? Nabídnete mi nové produkty? Na všechno vám tady odpovíme.

Důležitou zprávou ale je, že v dubnu se změni pouze název společnosti. I s novou značkou se o vás budeme starat dál tak dobře jako dosud, nebo ještě lépe. Získáme švýcarské know-how. A Švýcarsko a peníze – to k sobě tak nějak patří. Pro vás i pro nás začíná nová, zajímavá a jistě úspěšná budoucnost.

Pavel Manhalter

privátní
finance

klíčenský magazín, číslo 1, ročník 2013

Vydavatel: AWD Česká republika s. r. o.,
Holandská 3, 639 00 Brno

Kontakt: www.awdcr.cz, www.rentia.cz,
zákaznická infolinka: 844 111 444

Redakční rada: Pavel Manhalter,
Martin Valach, Tomáš Rampula, Jan Macek,
Martin Groman

Výroba: Boomerang Publishing, s. r. o.,
Nad Kazankou 37/708, 171 00 Praha 7,
tel.: 244 023 101, www.bpublishing.cz

Foto: Profimedia.cz

Registrace: MK ČR 16933

06 Téma

Budete mít v penzi čas a prostředky na koníčky jako němečtí a švýcarští penzisté?

20 Osobnost

**Martin Valach z AWD:
Budoucnost začíná se Swiss Life**

Martin Valach

26 Cestování

Švýcarské ledovce i chuť čokolády

30 Retro

Jak se u nás spořilo na penzi za císaře pána?

Pomáháme dětem Vánoce Nevánoce

Nadace AWD Pomoc dětem podporuje děti v těžké životní situaci celý rok. Vánoce jsou pak už tradičně vyvrcholením této naší snahy. Společně s Občanským sdružením Pomoc dětem jsme tedy opět potěšili před nejkrásnějšími svátky v roce vybrané děti nebo projekty určené na jejich podporu.

Už dvakrát jsme se v minulých letech například účastnili benefičního koncertu, který na třetí neděli adventní vysílala v přímém přenosu televize Prima. Benefiční koncert byl plný významných osobností a jeho hlavní hvězdou se opět stal patron Pomoci dětem Karel Gott.

V letošním roce se naše nadace podílí na pomoci dětem se svalovou atrofií, kterým jsme přispěli částkou 350 000 Kč.

Peníze budou použity například na zakoupení dýchacího přístroje pro domácí

péči pro malou Denisku. Deniska musela být v nemocnici, protože je odkázána na dýchací přístroj, který jí rodina nemohla pořídit. My jsme jí společně s Občanským sdružením Život dětem dýchací přístroj koupili. Letošní Vánoce tak konečně mohla být doma a byl to prý ten nejkrásnější dárek, který kdy dostala. Deniska opustila nemocnici a natrvalo může být v domácí péči rodičů.

Budoucnost je otevřená.
Stejně jako vaše pojištění.
A nyní i s programem FLEXIPENZE.

POJIŠŤOVNA
ČESKÉ SPORITELNY
VIENNA INSURANCE GROUP

změny nás baví

flexi
životní pojištění

Proč důchodová reforma? Zabezpečení na penzi je naše osobní věc

V lidské společnosti dochází neustále ke změnám. Ohlédneme-li se do minulosti, neexistuje žádné období, o kterém by se dalo říci, že se mezi lidmi nic nedělo. Svět se prostě mění, vždy to tak bylo a vždy to tak bude.

*Začněte se na důchod
připravovat sami,
stát nedokáže platit
důstojné důchody všem.*

PENZE

The word 'PENZE' is rendered in large, black, serif capital letters. Each letter is supported by a thick, black, columnar silhouette that resembles a classical architectural column. The columns are set against a vibrant sunset sky with streaks of orange, pink, and blue. The overall composition is dramatic and artistic.

Někdy se dějí výrazné změny v Americe, někdy v Číně, někdy v Evropě a někdy v Japonsku. Každé společenství v daném čase a v daném prostoru prochází určitými změnami a řeší určité problémy. Jednu změnu však nyní mají všechny vyspělé země společnou. Tou je výrazná demografická změna složení obyvatelstva. Za posledních 50 let se výrazně prodloužila doba lidského života. Zároveň došlo k poklesu porodnosti. Výsledkem je razantní změna věkového složení obyvatelstva vyspělých zemí. Je mnohem více starších lidí, než tomu bylo kdykoli dříve. Podíl starších lidí v dohledné době nadále poroste.

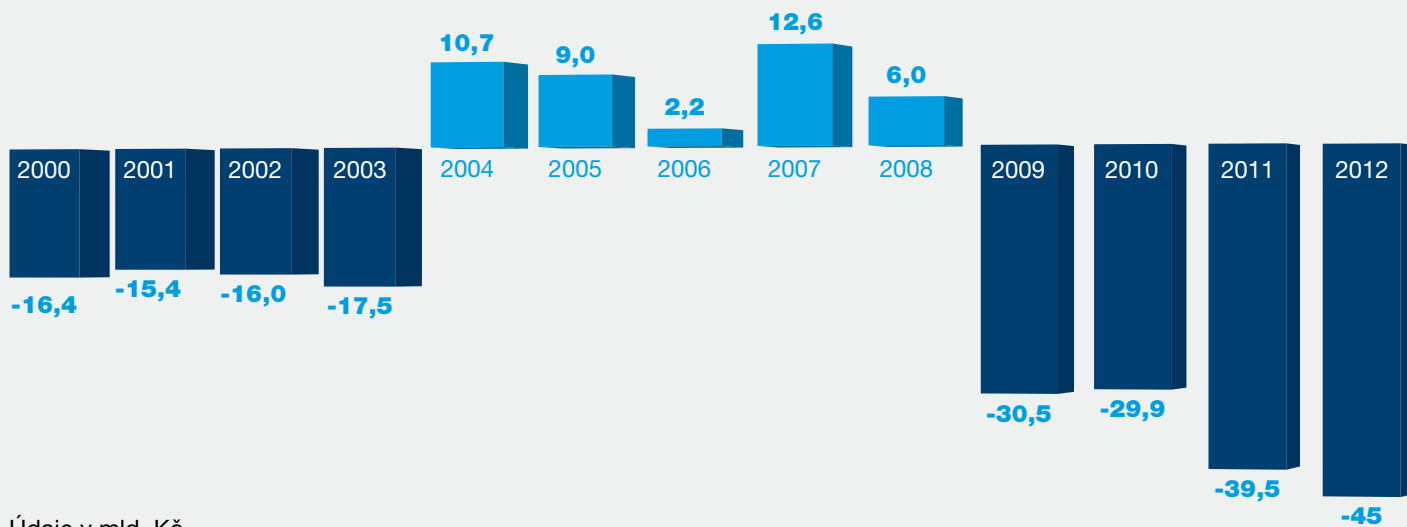
Vyspělé země před několika desítkami let provedly rozhodnutí, že je správné zajistit starším lidem důstojné stáří. Odpovědnost za financování důstojného stáří občanů převzal stát. Bylo rozhodnuto, že občané, kteří pracují, budou platit prostřednictvím svých daní (nebo tzv. pojištění) občanům, kteří jsou staří a již nepracují. Tento průběžný systém funguje spolehlivě, pokud se od pracujících vybere dost peněz na to, aby nepracující starší občané, kteří si tyto peníze rozdělí mezi sebou, mohli konstatovat, že tyto peníze jim zaručí důstojné stáří.

Možností není nekonečně

Nyní však máme problém. Počet pracujících klesá, počet nepracujících roste. Státy tedy stojí před problémem, jak tuto situaci řešit. Je několik způsobů, jak k tomuto problému přistoupit. Stát může snížit počet nepracujících starších lidí tím, že posune dobu odchodu do důchodu. Stát může zvýšit daně pracujících, aby měl dost peněz na financování nepracujících. Stát může

SALDO ČESKÉHO DŮCHODOVÉHO ÚČTU

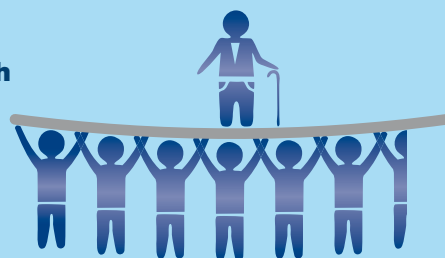

Údaje v mld. Kč

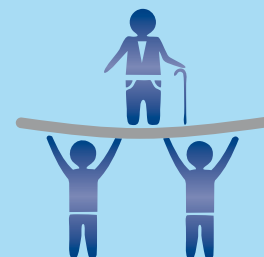

1948

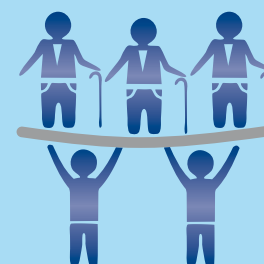
**6,5 pracujících
financovalo
jednoho
důchodce**

2012

**2 pracující
financovali
jednoho
důchodce**

2050

**2 pracující
budou
financovat
tři
důchodce**

rozdíl mezi vybranými a vyplacenými penězi financovat z jiných zdrojů. Stát může říct svým občanům, že by se měli o sebe starat mnohem více sami. Žádná jiná možnost v ekonomice není a žádný politik to nezmění.

Česká důchodová reforma je souborem všech výše zmiňovaných kroků. Český stát změnil pravidla doby odchodu do důchodu. V našem státě už nyní platíme nejvyšší daně od doby praotce Čecha. Deficit mezi vybranými penězi na důchody a vyplacenými důchody byl v roce 2012 více než 30 mld. Kč a rok od roku roste. Stát ho refinancuje zatím na dluh. Stát nyní zcela jasně říká: „Občané, začněte se na důchod připravovat sami, až budete v důchodu, stát vám všem nedokáže platit takové důchody, které většina z vás považuje za důstojné.“

Mnozí domácí politici slibují, že se o nás všechny v důchodu postarají. V České republice je míra důvěry v politiky velice nízká. Pokud se však jedná o důchody, neuvěřitelně mnoho lidí pořád těmto politikům v této věci věří. Těžko říci, proč zrovna v oblasti důchodů jsou naši politici pro mnoho lidí tak důvěryhodní. Zabezpečení na penzi je osobní věcí každého občana. Každý bude osobně zodpovědný za rozhodnutí, které učiní, a výše jeho penze bude přímo úměrná kvalitě jeho dnešního rozhodnutí. I rozhodnutí neúčastnit se důchodové reformy je rozhodnutí, které bude mít vliv na jeho budoucí život.

Na závěr jedna kontrolní otázka: „Víte, který důchodce se má nejlépe na světě? Švýcarský. A víte, který pracující nejvíce spoří na důchod? Švýcarský.“ Možná je to jenom náhoda.

*jestli je pro vás
penzijní systém španělskou vesnicí,
poradte se se svým
privátním finančním poradcem.*

Co bude se stávajícím penzijním připojištěním?

Důchodová reforma nepřináší jen změnu v podobě zavedení druhého pilíře. Významnou změnou projde i penzijní připojištění, od příštího roku nazývané doplňkové penzijní spoření neboli 3. pilíř důchodového systému ČR. V souvislosti s touto změnou se naši privátní finanční poradci setkávají s celou řadou zásadních otázek. Ty, na které se naši klienti ptají nejčastěji, vám nyní přinášíme:

Bude možné u nových účastnických fondů přecházet mezi jednotlivými penzijními společnostmi?

Přecházet bude možno pouze cestou přes účastnické fondy, není tedy možnost změnit penzijní společnost, dokud bude účastník v transformovaném fondu. Po přestupu do účastnického to nebude problém. Podmínky budou stejné jako dnes (poplatek max. 800 Kč při přestupu dříve než po pěti letech).

Jak dlouho musí člověk u jednoho penzijního fondu minimálně zůstat, aby měl nárok na státní příspěvek?

Státní příspěvek je připisován ihned po vstupu, každý měsíc na základě plateb. Problém je spíše v tom, kdy je nárok na jeho vyplacení. To je pouze tehdy, vznikl-li nárok na zákonnou dávku (penze nebo jednorázové vyrovnání). Pokud například účastník zvolí vybrání prostředků dříve, náleží mu pouze tzv. odbytné, které státní příspěvky neobsahuje.

Když střadatel nedodrží dobu spoření, přijde o všechny státní příspěvky? Jak dlouho musí člověk spořit, aby o ně nepřišel?

U starého penzijního připojištění je potřeba dočkat alespoň výplaty výsluhové penze, tj. 1/2 prostředků včetně státní podpory. Další nárok vzniká po splnění podmínky 60/60 – tedy minimálně 60 měsíců spoření a 60 let věku. V této době má účastník nárok na dávky ze svého účtu, které obsahují i státní podporu. Nové Doplňkové penzijní spoření funguje tak, že nárok na jednorázový výběr prostředků vzniká spolu s odchodem do starobního důchodu. Výplata pravidelné renty (doživotní nebo na určitý počet let) může začít nejdříve 5 let před odchodem do starobního důchodu. Výsluhová penze z nového systému zmizela úplně.

Bude moci být i u nových fondů 3. pilíře po 15 letech vybírána výsluhová penze, aniž by člověk přišel o státní příspěvky?

V novém systému již výsluhová penze není. Bude se týkat jen těch, kteří zůstanou v transformovaných fondech, tedy všech těch, kteří již mají nebo sjednali smlouvu vloni (do 30. 11. 2012).

Jak bude moci střadatel po uplynutí doby spoření peníze vybrat?

Může se jednat buď o jednorázové vyrovnání (tedy všechny peníze naráz), nebo postupná výplata penze – lze zvolit buď doživotní, nebo na určenou dobu.

Když účastník nevybere úspory a zemře, zdědí je oprávněný dědic?

Naspořené prostředky připadnou tzv. obmyšlené osobě – tedy osobě k tomu ve smlouvě určené.

Výsluhová penze z nového systému zmizela úplně.

Bude možné ve 3. pilíři měnit profil fondu podle rizikovosti portfolia? Jaké portfolio doporučujete jednotlivým věkovým skupinám?

Ano, účastník může libovolně přecházet mezi různými strategiemi. Pokud však změní účastnický fond častěji než 1x ročně, bude za to platit poplatek penzijní společnosti (500 Kč). Doporučujeme využívat dynamické strategie, pokud je doba do konce sjednané doby delší než 10 let. Pro dobu 10–5 let poté vyvážené a méně než 5 let do konce pouze konzervativní strategie.

U kolika penzijních spoření najednou může jeden člověk čerpat státní podporu? Může mít jedinec najednou několik penzijních spoření, např. i v různých pilířích, a na všechny čerpat státní podporu?

V rámci každého pilíře lze mít pouze jednu aktivní smlouvu. Státní podporu (která je vyplácena pouze ve 3. pilíři) tedy lze čerpat pouze na jednu smlouvu u jedné společnosti.

Lze spoření ve 3. pilíři přerušit, například když člověk přijde o práci? Jak v takovém případě postupovat?

Ano, penzijní spoření lze, tzv. zkonzervovat. Účastník neposílá příspěvky, není mu vyplácena státní podpora, ale již nastřádané prostředky se nadále zhodnocují. Postup je jednoduchý – každá penzijní společnost má pro tyto případy změnový formulář, který je potřeba vyplnit, zadat datum, odkdy chce přerušit, a zaslat společnosti.

Existuje minimální věk na střadatele na důchodové pojištění a jaká je minimální finanční měsíční úložka?

Minimální věk je 18 let, minimální možná úložka je 100 Kč/měs., minimální úložka se státní podporou je 300 Kč/měs.

Lze z fondu ve 3. pilíři vystoupit a případně za jakých podmínek?

Ano, lze vystoupit kdykoliv. Pokud to účastník udělá dříve než 24 měsíců po založení spoření, nemá nárok na výplatu žádných prostředků. Poté má nárok na odbytné, tedy vložené a zhodnocené prostředky bez státní podpory.

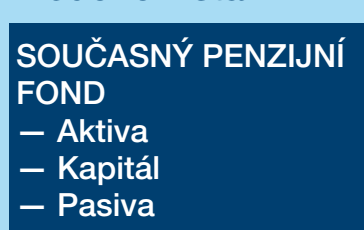
CO VÁM TRANSFORMOVANÉ FONDY I NADÁLE GARANTUJÍ?

- Garance minimálně nulového zhodnocení
- Nároky na dávky (penze, jednorázové vyrovnání, odbytné)
- Výsluhová penze, invalidní penze
- Výplata oprávněným osobám, dědicům
- Daňové výhody (nově upravené podmínky)
- Nárok na státní příspěvek (nově jiná výše)

Jak se promění penzijní fondy

Současné penzijní fondy se přemění na penzijní společnosti. Pokud si spoříte již dnes do penzijního fondu, pak budou vaše naspořené prostředky vyčleněny do samostatného transformovaného fondu, který bude obhospodařovat penzijní společnost a jeho majetek bude oddělen od majetku penzijní společnosti. Nově vzniklé penzijní společnosti budou obhospodařovat fondy ve druhém i třetím pilíři. Ve druhém pilíři v takzvaných důchodových fondech, ve třetím pilíři v účastnických fondech. Transformace stávajících penzijních fondů proběhne automaticky. Informační dopis o transformaci obdržel každý klient do 28. 3. 2012. Od 1. 1. 2013 budou prostředky klientů vyčleněny do samostatného transformovaného fondu.

Předchozí stav

Od roku 2013

Proč ano, nebo ne druhý pilíř?

Druhý pilíř není jednoduchý finanční nástroj. Jeho složitost však nespočívá v konstrukci produktu jako takového, ale zejména v tom, že jeho nákupem, tedy vstupem, se každý zavazuje na celý život. Takové rozhodnutí musí být učiněno velmi zodpovědně a po zralé úvaze.

Nejprve je nutné se seznámit s tím, jak druhý pilíř vlastně funguje. K tomu je třeba pochopit, co je vlastně první pilíř. První pilíř je současný průběžný systém. Do prvního pilíře odvádí každý pracující občan sociální pojištění, ze kterého jsou důchodcům vypláceny penze. V číslech to znamená, že 28 % hrubé mzdy každého zaměstnance měsíčně odejde na společný účet, který spravuje Správa sociálního zabezpečení. Do druhého pilíře se na tento společný účet bude odvádět o 3 % méně, tedy již pouze 25 %. Tato 3 % budou nasměrována přímo do důchodového fondu, který si zaměstnanec samostatně vybere. Podmínkou účasti zaměstnance ve druhém pilíři však je, že tento zaměstnanec musí do tohoto důchodového fondu platit navíc ze svého částku, která odpovídá 2 % jeho hrubé měsíční mzdy. Dohromady tedy do Důchodového fondu plyne měsíčně 5 % hrubé mzdy zaměstnance. Co za tyto peníze penzijní společnost do důchodového fondu koupí, závisí na předem definované strategii konkrétního důchodového fondu. Zákon definuje čtyři základní typy Důchodových fondů:

- 1** Důchodový fond státních dluhopisů – investuje zejména do státních dluhopisů ČR, členských států EU nebo OECD.
- 2** Konzervativní důchodový fond – investuje do dluhopisů bez možnosti investovat do akcií a obdobných cenných papírů.
- 3** Vyvážený důchodový fond – nejvýše 40 % hodnoty svého majetku investuje do akcií a obdobných papírů.
- 4** Dynamický důchodový fond – nejvýše 80 % hodnoty svého majetku může investovat do akcií a obdobných cenných papírů.

Plusy a minusy druhého pilíře

Naspořené prostředky jsou v důchodovém fondu průběžně zhodnocovány. Dlouhodobě lze očekávat, že výnosy dynamických fondů budou vyšší než u konzervativních fondů. Nicméně u těch je nižší riziko ztráty. (Dlouhodobou výkonnost kapitálových trhů a riziko ztráty rozebíráme v jiném článku.) V okamžiku odchodu do důchodu si účastník druhého pilíře vybere, jakým způsobem lze čerpat dosud naspořené peníze. V podstatě se rozhodne mezi doživotním starobním důchodem a mezi starobním důchodem na 20 let. Naspořené prostředky se všechny převedou do životní pojišťovny a ta zajistí výplatu vybraného starobního důchodu. Jedná se tedy o relativně jednoduchý systém, kdy každý účastník má svůj konkrétní účet, na který si platí, vidí jeho aktuální hodnotu a ty peníze, které si za celý život našetřil, jsou mu postupně vypláceny. Nicméně žádná růže není bez trní. Tento produkt má několik „ale“. Jsou zde skryté minusy i skryté plusy.

+ První plus – prostředky odváděné do druhého pilíře jsou tzv. odložená spotřeba. To, že na ně nelze během doby pracovně aktivního života sáhnout, je vlastně výhoda, protože budou spotřebovány, až budou skutečně potřeba.

+ Druhý plus – finančně je druhý pilíř rozhodně výhodnější než první pilíř. A to prakticky pro každého. Různé srovnávací analýzy ukazují, že druhý pilíř má význam zejména pro občany mladší a pro občany s nadprůměrným příjmem. Všechny tyto srovnávací analýzy však počítají s tím, že peníze porostou stejně rychle jako průměrné mzdy. Pokud peníze porostou pomaleji, bude druhý pilíř ještě výhodnější, než se dnes počítá. Růst penzí závisí na chování politiků. To je však zcela neodhadnutelné i u dnešních politiků, natož u politiků, kteří zde budou za dvacet let a nikdo z nás je ani nezná.

+ Třetí plus – paradoxně třetí minus je zároveň plus. Peníze z důchodového fondu občan dostane až v době, kdy je bude skutečně nutně potřebovat pro udržení důstojné životní úrovně.

+ Čtvrté plus – opět paradoxně i čtvrté minus je zároveň plus. Výnosy důchodových fondů jsou závislé na kapitálových trzích. Kapitálové trhy fungují efektivně. Finanční krize jsou přirozenou součástí systému. V příštích třiceti letech nás čekají minimálně dvě hluboké finanční krize a celá řada dalších tržních výkyvů. Na druhé straně nás čeká i mnoho období, kdy se bude ekonomice velice dobře dařit. Je naprosto zřejmé, že ekonomicky se lidstvu bude v dohledném období dařit lépe a lépe.

+ Páté plus – podpora druhého pilíře ze strany státu. Opět paradox, nicméně každá rozumná vláda musí být ráda, že občané spoří. Úspory znamenají investice a investice znamenají hospodářský růst. Hospodářský růst znamená větší šanci na znovuzvolení zodpovědné vlády.

- První minus – ze systému nelze nikdy vystoupit. Ten, kdo vstoupí do druhého pilíře, musí platit, dokud není v důchodu. Nelze placení přerušit, odložit, zmrazit nebo třeba snížit. To není možné. Je třeba však zmínit, že pokud účastník nebude mít příjem ze zaměstnání nebo z podnikatelské činnosti, bude tedy třeba nezaměstnaný, tak samozřejmě platit nebude. Dosud naspořené prostředky leží nadále na jeho účtu a průběžně se zhodnocují.

- Druhé minus – dědictví naspořených prostředků není zcela bezproblémové. Je rozdílný způsob v případě úmrtí účastníka během spořicí doby nebo během doby výplaty důchodu. Také závisí na tom, zda případný dědic (dědicové) mají nebo nemají druhý pilíř.

- Třetí minus – částku nelze vybrat jednorázově. Nelze ji vybrat ani v době spoření (tedy předčasný výběr), ani v době výplaty důchodu. To je velmi závažné, protože lze předpokládat, že během života člověka dojde k určitým krizovým finančním situacím, kdy bude potřeba doslova každé koruny. Může třeba nastat situace, kdy z nějakého důvodu se občan bude muset zadlužit nevýhodným spotřebitelským úvěrem ve výši 100 000 Kč za roční úrok 20 % a zároveň bude mít v důchodovém fondu naspořeno 500 000 Kč, a nebude na ně moci ani částečně sáhnout.

- Čtvrté minus – výnosy důchodového účtu jsou závislé na kapitálovém trhu, a ne na jistotě státu. Státy jsou považovány za subjekty, které svým občanům garantují určité jistoty. Právo na slušnou životní úroveň v době penze je považováno ve vyspělých zemích za nezpochybnitelné.

- Páté minus – hrozba zestátnění druhého pilíře. Česká politická levice hrozí likvidací druhého pilíře. V tom případě nemá cenu nic analyzovat, nad ničím se zamýšlet. Druhý pilíř prostě nebude a naspořené prostředky budou převedeny. Kam? To zatím nikdo neví.

V okamžiku odchodu do důchodu se účastník druhého pilíře rozhodne mezi doživotním starobním důchodem a mezi starobním důchodem na dvacet let.

Spořit v každém věku

Tomáš (25 let)

Nedávno dokončil vysokou školu a nastoupil do práce, kde dostává 25 tis. Kč hrubou mzdu. Rodiče mu od 18 let přispívali 200 Kč na penzijní připojištění, nyní si jej však musí hradit sám. Bydlí v podnájmu, za který platí 6 tis. Kč měsíčně.

Penzijní připojištění, které má Tomáš dnes sjednáno, mu od příštího roku nepřinese žádnou státní podporu. Je tedy v první řadě potřeba navýšit příspěvek. Vzhledem k tomu, že Tomáš kromě nájmu nemá a neplánuje jiné výrazné výdaje, si příspěvek může dovolit navýšit na hranici pro maximální státní příspěvek, tedy na 1000 Kč měsíčně. V tomto roce také Tomáš může využít možnosti přestupu do účastnického fondu. Vzhledem k tomu, že má před sebou několik desítek let spoření, a tedy velmi dlouhý investiční horizont, vybere si Tomáš dynamický účastnický fond.

Pro Tomáše jako mladého člověka bude zajímavý i druhý pilíř. Musí však zvážit pro a proti:

+ Vzhledem k dlouhé době účasti ve 2. pilíři se velmi pozitivně projeví efekt opt-outu, tedy vyvedení odvodů ze státního důchodového účtu na soukromý důchodový účet v penzijní společnosti.

+ Vzhledem k Tomášovu vzdělání je pravděpodobné, že jeho plat v budoucnu spíše poroste, čímž se bude dále zvyšovat výnos 2. pilíře.

- Tak jak poroste Tomášův plat, porostou i jeho povinné odvody z hrubé mzdy. Již nikdy v následujících desítkách

let si nebude moci zvolit, že platbu přeruší (třeba proto, že již má naspořeno nebo vyděláno dostatečné množství peněz).

Tomáš průběžně zvažuje plusy i minusy 2. pilíře, rozhodnutí zřejmě nechá až na červen, kdy bude jasnější, jak bude 2. pilíř občany přijat. Dnes by se jeho názor na vstup do 2. pilíře dal popsat slovy: „Spíše vstoupím.“

Karel (60 let)

Živnostník, majitel malé rodinné pekárny, tři roky před odchodem do starobního důchodu. Karel je vdovec a má dvě dospělé děti. Bydlí ve vlastním bytě. Karel se po celou dobu, kdy podniká, snaží optimalizovat daňové náklady. Snaží se tedy nevykazovat žádné příjmy a odvádí minimální odvody na sociální zabezpečení. Penzijní připojištění si nikdy nesjednal.

Karel bude v důchodu, resp. v době, kdy ukončí podnikání, odkázán na zřejmě velmi malý starobní důchod. Měl by se tedy pokusit ještě o nějaké vylepšení. Založí si proto doplňkové penzijní spoření a nastaví si pravidelný příspěvek 1000 Kč měsíčně. Tento příspěvek mu přinese maximální státní podporu. Vzhledem k předpokládanému kratšímu horizontu spoření si vybere vyváženou strategii.

Druhý pilíř je pro Karla absolutně nevhodný. Vzhledem k tomu, jaké odvádí příspěvky na sociální zabezpečení a za jak dlouho jde do penze, mu nic zajímavého přinést nemůže.

Jana (30 let)

Středoškolačka, úřednice, která je čerstvě po svatbě a plánuje založení velké rodiny. Její současné příjmy jsou 16 tis. Kč hrubého měsíčně. Manžel pracuje na poště jako řidič a jeho plat činí 20 tis. Kč hrubého. Splácí hypotéku na byt ve výši 10 tis. Kč měsíčně. Jana neměla sjednáno penzijní připojištění.

Jana plánuje velkou rodinu, a je tedy pravděpodobné, že několik let stráví na mateřské dovolené. Jejich rodinný rozpočet bude v budoucnu pravděpodobně velmi napnutý. To by ale nemělo bránit Janě, aby si již teď začala spořit na svůj důchod. Sjedná si proto doplňkové penzijní spoření s příspěvkem 600 Kč měsíčně. V budoucnu si po dobu největších výdajů může příspěvek dočasně snížit.

Druhý pilíř pro Janu tak zajímavý nebude. Vzhledem k tomu, že po několika letech nebude dostávat mzdu, jí v této chvíli vstup příliš nepřináší. Jana se ke svému rozhodnutí vrátí za pět let, kdy bude ve věku, od kterého vstup nebude možný, a rozhodne se podle aktuální situace (zaměstnání, děti, rodina...).

Kamil (45 let)

Manažer ve významné globální IT firmě s platem 120 tis. Kč. Kamil má zajištěné bydlení a dospělé děti. Má sjednány všechny standardní finanční produkty – životní pojištění, stavební spoření a penzijní připojištění, kam si posílá měsíčně 2000 Kč.

Kamil využívá třetí pilíř na maximum, navyšovat jej tedy nemá význam.

Jelikož jeho příjmy vysoce převyšují měsíční výdaje, zůstává mu velké množství volných finančních prostředků. Aby neležely ladem, bude Kamil přemýšlet o vhodné formě investování těchto prostředků, pravděpodobně formou podílových fondů.

Druhý pilíř je pro Kamila zajímavý. Do důchodu mu zbývá ještě dvacet let a díky svému vysokému platu by mu mohlo důchodové spoření významně navýšit starobní důchod. Kamil je však jako manažer zvyklý o věcech rozhodovat sám a nerad se zbavuje kontroly nad svými penězi. Na druhé straně není odborník na finance. U druhého pilíře tak zvažuje tyto klady a zápory:

+ Možnost významného navýšení důchodu. V závislosti na zvolené důchodové strategii by se Kamilovi důchod zvýšil o 4–6 tis. Kč

– Kamilovi by se navýšily odvody z hrubé mzdy o 2400 Kč a o těchto penězích by již nemohl úplně snadno rozhodovat a nemohl by odvod nikdy přerušit. Pokud by stejnou částku posílal do pravidelného investičního programu do podílových fondů, dosáhl by podobného efektu jako při zapojení do druhého pilíře s tím, že by mohl o této investici rozhodovat zcela sám.

+ Kamil je rád, že při vstupu do 2. pilíře nebude muset posílat tolik peněz do státního rozpočtu, o kterém si myslí, že je to v podstatě černá díra.

– Kamil se obává, že levicoví politici v bu-

doucnu sáhnou na jeho naspořené peníze zcela bez skrupulí...

Přestože je Kamil velmi inteligentní, některé informace, které si o 2. pilíři zjistil na internetu, jsou natolik rozporuplné, že o návrh řešení požádá svého finančního poradce. O tom, jak se v rámci důchodové reformy zachová, se rozhodne až poté, co si prostuduje návrhy řešení od svého poradce.

Aleš Michl

Stát nám už za zadkem stát nebude

Jsme na tom špatně a v penzi bude ještě hůř? Jestli to vidíte takto, možná by vám ekonom Raiffeisenbank Aleš Michl vysvětlil, že jste dost vedle. Rozhodně patříte k těm lidem na Zemi, kteří nemusejí řešit, kde budou večer spát a jestli budou mít co jíst. A na penzi se podle něj zkrátka budeme muset čím dál tím více připravovat sami.

Jak jste si penzi sestavil vy? Investujete, spoříte, nebo jste si pro sichr uložil do nemovitostí?

Mám pravidelnou investici do fondu životního cyklu, což je něco jako penzijní spoření. Prostě pravidelně každý měsíc dávám peníze do fondu, kterému věřím. Barák mám taky. A pak ještě spekuluji s akciemi.

Který penzista se má dneska nejlíp a proč? Evropský, americký, nebo čínský?

Na tomhle světě žije 7 miliard lidí. Z toho 2 miliardy řeší, kde budou spát a co budou jíst. Další 2 miliardy jestli někdy budou mít vlastní bydlení. Další 2 jestli si někdy koupí aspoň motorku. Zbývá 1 miliarda stále mluví o krizi, včetně většiny Česka a včetně většiny důchodců. Vím, že je pro penzisty drsné vyžít s důchodem, nijak to nezpochybňuji. Ale dnes průměrný český starobní důchod je ve výši zhruba 41 procent průměrné mzdy. Stát našim dětem bude mít šanci garantovat méně, tak dvacet třicet procent z průměrné mzdy.

Říká se, že Čínu položí penzijní systém. Hrozí jim to a co to bude znamenat pro nás? Nebo komu tady víc hrozí, že ho stát nechá na holičkách?

Říkalo se, že svět skončí v prosinci. No a vidíte...

Jaké trendy v penzích jsou životně do budoucna a na co můžeme rovnou zapomenout? Mají se dnešní třicátníci spoléhat na stát?

Na Broad Institute, což je společná laboratoř MIT a Harvardu, simulují život člověka v 500 letech. Až na to přijdou, bude záležet, zdali budeme ve sto dvě stě letech

dále schopni a také ochotni makat. Pokud ano, dobrá zpráva pro důchodový systém. Dokud na to nepřijdou, bude to podle mě takhle: stát nebude za vaši zadnicí. Bude vám garantovat minimální důchod. Třeba ve výši právě těch 20–30 procent průměrné mzdy. Lidé zvyklí na nízký – podprůměrný – plat soukromě spořit nebudou. Spolehnu se na nízký státem garantovaný minimální důchod – jejich životní standard by se v penzi moc nezměnil. Lidé se středním příjmem by pak měli motivaci buď vsadit na děti, hypotéku, nebo by si vybrali dle libosti nějakou pravidelnou, každoměsíční investici od banky. Zašli by na pobočku banky nebo ke svému poradci, kterému věří, poradili se – bankéři by se o ně přetrhli. Někdo by si spořil na termínovaném vkladu, jiný přes penzijní, akciový fond nebo přes fond životního cyklu – prostě jak kdo chce. O lidi s vyššími příjmy by se pak poprali privátní bankéři – a vůbec, milionářům, milionářkám, lovkyním milionářů a lovcům milionářek, těm kór do toho nebudu mluvit. A to je celé. Jasně a jednoduché. Klidně bych to dal rovnou i do slabikáře, ať si děti zvykají.

A teď z jiného konce: pořád se mluví o krizi, mají si rodiny tedy u nás dávat peníze pod polštář, nebo je to všechno jenom humbuk?

Vemte si to selským rozumem. Celý západní svět potřebuje, aby si vlády, domácnosti i firmy očistily své bilance od nadměrných dluhů. Ne úplně vyčistily, v něco takového nevěřím, ale prostě očistily. Pokud bychom vzali za příklad průměrného Američana či Západoevropana, znamená to, že nebude protáčet čtyři kreditky, ale jen jednu či dvě. Proto ekonomiky rostou

pomaleji, než jsme byli zvyklí třeba do roku 2008. Proto recese přicházejí častěji. Tohle musíme přijmout, ne proti tomu bojovat. O své peníze v bance se nebojím a pod polštářem ani pod dekou, natož pod matrací, rostem a kdo ví čím ještě, je nemám.

Kdo může naši ekonomiku zachránit? Stát, firmy, spotřeba domácností, nebo věda a výzkum?

Každý ať se soustředí sám na sebe a miň se kecá. Vláda a poslanci ať osekají provozní výdaje státu o 20 %, například ať zruší kraje. Podnikatelé ať méně kecají o byrokracii a ať mají lepší nápady, jak uspět, a platí daně. Záměstnanci ať si váží práce. Asi nejlépe to vystihl Zdeněk Pohlreich, který objel se svým pořadem české hospody: „Je to strašné, opakují se stále tytéž chyby. Ne že bychom chtěli hospodské nějak vyučovat, vždyť vyrábíme vlastně jen zábavný pořad, ale i tak je vidět, že lidi jsou nepoučitelní. Nezáměstnanců, neprofesionalita, neloyalita s podnikem, zaměstnancům je prostě všechno fuk. Navíc si myslí, že nemusejí svého šéfa, který je platí, poslouchat.“

Zdá se, že pořád sázíme na USA, ale není Čína už upřímně lepší partner do budoucna? Nebo se máme prostě spolehnout spíš na vlastní práci?

Opravdu na USA? Koukněte se na tričko, slipy nebo ponožky, kde je máte vyrobené... Ale stejně, firmy vědí, co mají dělat, a stát ani analytik by jim do toho neměl kecat – je třeba „jen“ mít trhy diverzifikované, ostatně jako investice.

ALEŠ MICHL

Od června 2006 působí v Raiffeisenbank. Předtím byl v týmech místopředsedů vlád pro ekonomiku Martina Jajana a Jiřího Havla. Během studií psal pět let pro Hospodářské noviny. Vystudoval VŠE v Praze a LSE v Londýně. Není členem žádné politické strany. Se ctí vypomáhá jako pomocná síla NERV.

Jak si žijí na penzi

Důchodci jsou někde ohrožený druh, jinde vysněný stav. Záleží, v jaké části Evropy se nacházíte.

Nataša

Moskevská důchodkyně Nataša prodává jablka ze zahrádky, houby, ručně upletené ponožky nebo

slunečnicová semínka. Stejně jako miliony starých Rusů bojuje o holé přežití. Průměrná ruská penze pro důchodce, kteří byli zaměstnáni, činí podle posledních čísel 9500 rublů (6000 korun). Tato suma je ale nejčastější v Moskvě. Takzvaný „tučný moskevský důchod“ se ale rozplyne jako dým, když vezmeme v potaz, že ceny jsou v ruské metropoli vyšší než v Paříži. Když Nataša odečte od svého desetitisícového důchodu náklady na bydlení a léky, zůstane jí měsíčně asi 3500 rublů (zhruba 2500 Kč) na jídlo a další výdaje.

Do důchodu odcházejí lidé v Rusku hlavně vzhledem k poměrně nízkému věku, jehož se v průměru dožívají, ve srovnání například se zeměmi EU brzy. Ženy v 55 a muži v 60 letech. Pokud je člověk v kondici, může v zaměstnání zůstat i po dosažení důchodového věku. To vede k tomu, že na úřadech, univerzitách nebo v laboratořích pracují i lidé v kmetském věku, nezřídka i více než osmdesátiletí.

Navíc Rusko při plánování rozpočtu na roky 2013 až 2015 bude klást důraz i na růst důchodů. Starobní penze mají podle premiéra Dmitrije Medveděva do roku 2015 vzrůst nejméně o 45 procent. Velkým problémem Ruska však bude již během několika málo let obrovský nárůst důchodců, protože dětí se v posledních dvaceti letech rodí strašně málo. Je velkou otázkou, jak se s tím ruský stát dokáže vypořádat.

Jürgen

Jürgen Smidt je německý důchodce, který žije ve Frankfurtu nad Mohanem. Je mu 65 let a celý

život pracoval jako chemický technik v laboratořích BASF. Jeho státem vyplácený důchod tvoří 1570 eur. Tím se dostává lehce nad průměrný důchod, který v této části Německa dosahuje 1176 eur (28 840 korun). Pan Smidt ale patří ke zhruba 17 milionům Němců, kteří si spoří v podnikových nebo soukromých penzijních fondech. Díky tomu má nárok na dalších 1000 eur důchodovou rentu a jeho příjem se tak přibližuje německému průměru. Na konci roku 2010 se v Německu vydělávalo v průměru asi 3230 eur hrubého měsíčně.

Stejně jako 70 procent jeho penzionovaných spoluobčanů je Jürgen rád, že si může odejít na odpočinek a svou penzi je připraven si dostatečně užít v relativní psychické a fyzické svěžesti. Nemusí se starat o děti či rodinu a cítí se nezávislejší než jakákoliv předchozí generace starších lidí. Může se rozhodnout, zda cestovat nebo začít vykonávat úplně jiné zaměstnání než doposud. Třeba jen pro zábavu. Němci si mohou ke svému řádnému starobnímu důchodu neomezeně přivydělat a jejich příjem již nepodléhá povinným odvodům na pojistném.

Helga

Žije ve Švýcarsku, kde pracovala jako zdravotnická síla. Díky vdovskému důchodu po manželovi pobírá penzi 1200 franků.

Daně z příjmů jsou však v každém kantonu jiné. Helga platí 12 procent. Na bydlení vydají Švýcaři přibližně třetinu příjmů. Helga platí za nájem 900 franků, za garáž dalších 100 franků měsíčně. Dalších 300 až 400 franků měsíčně vydá Helga za potraviny a drogerii, oblečení je v porovnání s Českou republikou dražší. Důchodci platí i u lékaře. Za každou návštěvu 10 procent z účtované částky až do výše 700 franků za rok.

Tento život by si ale nemohla dovolit, pokud by si k důchodu nepřilepšila dobrovolným spořením. Základní důchod od státu zdaleka na slušný život nestačí. Maximum státní penze dělá cca 2800 franků. Ve Švýcarsku jsou ale hodně rozšířené investiční životní pojistky. Helga s manželem si platili 5500 franků měsíčně. Nasporené peníze pak Helga uložila do fondů a vybírá si jen výnosy.

Aby Švýcaři dostali důchod od státu, takzvaný první pilíř stejně jako v Česku, musí si platit sociální pojištění, a to po celý svůj produktivní věk. V současné době chodí Švýcaři do důchodu později než Češi. Ženy v 64 a muži v 65 letech a věk se bude ještě prodlužovat. Na rozdíl od Česka, kde se nyní započítává 27 let, musí splnit dobu pojištění 44, respektive 45 let. To znamená, že musí začít platit už ve dvaceti letech. Když potřebnou dobu nesplní, je důchod krácen. Když lidé dosáhnou důchodového věku, mohou si nechat část nasporeného kapitálu vyplatit a investovat ho třeba do vlastního bydlení, část se dále zhodnocuje a lidé dostávají měsíční rentu a úroky.

7 kroků ke klidné penzi

1

Nedělejte unáhlená rozhodnutí, času je dost.

2

Nenechte se ovlivnit reklamou.

3

Sledujte informace o důchodové reformě.

4

Mějte na paměti, že jde o váš život, o vaše peníze. Máte schopnost tyto peníze vydělat, musíte mít schopnost se o tyto peníze postarat.

5

Poradte se. Pokud možno s těmi, kteří rozumí světu financí a kterým zároveň důvěřujete.

6

Jsme zde pro vás. Jsme připraveni na vaše dotazy. Nestyďte se zeptat na cokoli.

7

Volejte svému poradci, nebo na 844 111 444.

Martin Valach

Budoucnost právě začíná

Finančně-poradenská společnost AWD ČR se v dubnu 2013 přejmenuje na Swiss Life Select. Tato zpráva proběhla na přelomu listopadu a prosince snad všemi finančními médii a vzápětí se rozpoutaly živé diskuse o tom, co všechno tato změna přinese. My jsme šli k nejpovolanějšímu zdroji a zeptali se přímo generálního ředitele AWD Martina Valacha.

Před koncem roku je zvykem plánovat, co budeme dělat v roce příštím. AWD má v tomto bodě předpokládám jasno, protože vás čeká velká událost...

Velkých událostí nás čeká několik. Tou největší je samozřejmě změna našeho jména. Je to ostatně něco, na čem jsme poslední půlrok velmi intenzivně pracovali.

Jak moc velkou změnu to pro AWD představuje?

Záleží na tom, z jakého pohledu se díváte. Na jednu stranu to zase až tak velká změna není, protože společnost Swiss Life

jsme si vydobyli pozici firmy, která možná není největší, ale poskytuje nejvyšší služby. Zázemí velké mezinárodní finanční skupiny a k tomu švýcarský „punc“ nás nemůže posunout jinam než správným směrem. Jak koneckonců říká slogan Swiss Life: „Tak začíná budoucnost.“

Jak jste již zmínil, Swiss Life vlastní AWD už několik let. Proč došlo k rozhodnutí zohlednit tuto skutečnost i prostřednictvím změny jména?

Swiss Life koupila celý holding AWD zhruba před pěti lety. A pět let je taková,

Půjde spíše o dlouhodobý proces než o nějaké dramatické změny, které by zasáhly naše klienty.

nás už přibližně pět let vlastní. Z hlediska organizační struktury se pro nás mění hlavně fakt, že česká AWD do této doby podléhala Německu, zatímco po změně budeme patřit přímo pod švýcarskou centrálu. Což je klíčový krok správným směrem. Švýcarsko a peníze k sobě přece patří.

Bude to tedy změna pozitivním směrem.

Pro nás je to jednoznačně pozitivní příběh, na jehož začátek jsme se dlouhou dobu připravovali a těšili zároveň. Za dobu, kterou působíme na českém trhu,

řekl bych, „magická“ doba, kdy je potřeba jakýkoliv vztah posunout někam dál.

Tak jako se říká, že po pěti letech známosti má následovat svatba?

Přesně tak, a co přichází se svatbou? Změna jména (směje se). Těch pět let opravdu bylo naplněno vzájemným poznáváním, hlavně ze strany Swiss Life, která do akvizice investovala i pro ni velmi významnou sumu a patrně uvažovala, jestli celý proces bude považovat za čistou investici a ve vhodnou chvíli AWD opět prodá, nebo ji začlení do své skupiny

nadobro. To, že došlo na druhou variantu, jednoznačně potvrzuje dlouhodobou kvalitu práce AWD. Kvalitu, která zapadá do firemní kultury jedné z nejstarších a největších finančních skupin v Evropě.

Změna jména se bude týkat celé skupiny AWD?

Ano. Změna se nedotkne pouze některých částí skupiny, které nyní nenesou přímo jméno AWD. U nás jde například o divizi Rentia. Tyto společnosti budou nadále používat svá současná jména, pouze s dodatkem: člen skupiny Swiss Life Select.

Nezávislost neztratíme

Jak AWD zapadá do struktury Swiss Life? Působí už nyní v rámci Swiss Life nějaká poradenská skupina?

Swiss Life má ve své skupině celou řadu finančních institucí a ty svým klientům poskytují poradenství ve velmi širokém spektru. Swiss Life Select bude ovšem první společnost ve skupině, která bude poskytovat pouze nezávislé finanční poradenství. K tomu pochopitelně využije rozsáhlého know-how celé skupiny. V Čechách doposud nepůsobí žádná švýcarská finanční společnost. Jsme tak první možností pro české klienty, jak využívat pověstné švýcarské péče o finance.

AWD si zakládá na pověsti nezávislého finančního poradce. Nedojde v tomto ohledu ke změně vzhledem k tomu, že budete působit pod značkou skupiny, která sama finanční produkty nabízí?

Naprostě logická úvaha. Rádi bychom produkty Swiss Life měli ve svém portfoliu, ale bohužel se tak nestane. Český trh je relativně malý a hustě pokrytý finančními institucemi. V takové si-

*Jsem si jistý,
že po této změně nás
na českém trhu
bude ještě více slyšet.*

tuaci není pro Swiss Life efektivní založení například investičního fondu nebo pojišťovny v Čechách. Vlastní produkty tedy v portfoliu vůbec nebudeme mít. Na naší nezávislosti se tak nic nemění. Naopak díky naší nově získané nebývalé kapitálové síle se dokonce významně posiluje. Budeme ovšem využívat některých služeb skupiny na nadnárodní úrovni, které dosud na našem trhu vůbec nejsou. Například služby pro zahraniční pracovníky, některé složky korporátního servisu a tak dále. Na našich dlouhodobě více než korektních vztazích s finančními institucemi v Čechách se tak vůbec nic nemění.

Pocítí tedy vaši klienti změnu? Kromě toho, že jejich poradce bude mít nové logo na vizitkách?

Nepůjde jen o vizitky, protože dubnový přechod na nové jméno chceme využít ke kompletnímu obnovení grafické podoby naší korporátní identity. Ze dne na den se pro klienty opravdu nic zásadního nezmění. Změny pro klienty, ale i pro naše pracovníky, budou přicházet postupně v podobě dalšího zkvalitnění a rozšíření služeb. Půjde o dlouhodobý proces, který nebude zlomový a direktivní. Získáváme tak především přístup k nebývalé zkušenosti a know-how.

Není to tedy tak, že by vám někdo předal manuál, podle kterého byste se museli začít ze dne na den řídit.

To ani není možné. Každá země má jinou legislativu, mentalitu, historii, postoj obyvatel k financím. Půjde o dlouhodobý proces inspirace, podpory a spolupráce.

Budeme si vybírat ty nejlepší

Můžete trochu více rozvést, jaké změny bude nové jméno znamenat pro AWD? Budete měnit strukturu? Nabírat nové zaměstnance?

Strukturu měnit nebudeme. Pouze poněkud rozšíříme náš vysoce profesionální tým. Víte, branže financí je tak trochu zvláštní. Formálně je v Česku registrováno více než sto třicet tisíc lidí, kteří nějakým způsobem pracují ve finančním poradenství. Aktivitám, které lze s velkou rezervou pojmenovat jako poradenství, nikoli finanční, se věnuje tak 15 tisíc lidí. Mezi nimi musíte vyselektovat ty, kteří se snaží ze všech sil svou každodenní práci dělat dobře a poctivě. Jakkoli se řada z nich snaží a dělají to nejlepší, co dokážou, není to bohužel vždy skutečně to nejlepší... Nakonec se tedy dopracováváme k patnácti stům až dvěma tisícům kvalitních osobností. Skutečných finančních poradců. Řada z nich ovšem pracuje ve společnostech, které je v jejich práci nepodporují tak, jak by skutečně potřebovali, nebo které umožňují, aby vedle nich ve stejné společnosti pracovali také amatéři, nebo dokonce lidé, kteří jim kazí renomé... Některým z těchto kvalitních osobností nabídneme v příštím roce možnost pracovat pro Swiss Life Select. Tedy stát se skutečnou špičkou v oboru. Máme pro ně připraveny nejen zajímavé nabídky, ale především pozvolný proces, jak se hladce seznámí se společností Swiss Life, jejím know-how. Pamatujeme pochopitelně i na podporu těch manažerů, kteří cítí, že by jejich tým dokázal se správnou podporou, know-how a renomovanou značkou mnohem víc. Bohužel takovou nabídku nemůžeme udělat všem.

Když firma prochází velkou změnou, bývá to pro ni nesnadné období, které často využívá konkurence k útokům. U vás to ale vypadá spíše naopak...

Konkurence se snaží získat naše kvalitní pracovníky celou dobu naší existence. Je to její sen získat kvalitu, kterou sama

nedokáže vytvořit. Reálně se jí to však nikdy u nikoho kvalitního nepovedlo. Od doby, kdy jsme změnu jména oficiálně oznámili, je ale naprostý klid. Kromě úsměvných a zcela irelevantních diskusí o naší další nezávislosti. Na procesu, kterým procházíme, se prostě nedá najít žádný negativní prvek. Stáváme se součástí skupiny, která na trhu působí více než sto padesát let, která má čisté renomé. A myslím, že právě to naši konkurenci dosti znerovozňuje. Ví, že jsme svou práci vždy dělali lépe než oni. Doufali, že pojedeme svým tempem dále, že neučiníme nabídky kvalitním lidem z oboru, protože to jsme doposud nedělali. Je ovšem čas naši dlouhodobou strategii změnit a nabídnout kvalitním lidem bezkonkurenční kvalitní švýcarskou budoucnost.

Magické „Swiss“

Na začátku rozhovoru jste zmínil, že práce na změně jména budou jedním z hlavních úkolů nastávajícího roku. Jaké máte další plány?

Asi jako každého občana našeho státu nás čeká penzijní reforma, což je věc, o které se pořád mluví, a nikdo moc neví, co se s ní nakonec stane. Mimochodem to, že se o reformě pořád mluví, je nejpozitivnější zpráva, kterou od ní můžeme očekávat – tedy fakt, že v nás vzbudila povědomí, že se musíme připravovat na důchod. Kromě toho připravujeme nové služby pro klienty, kteří chtějí pečovat o své finance... Čeká nás také otevírání nových

kanceláří, ovšem na každém rohu naše logo nikdy nenajdete. Nastoupí noví zaměstnanci, abychom podpořili naše manažery a poradce, a připravili jsme i několik novinek, při jejichž tvorbě jsme se inspirovali zkušenostmi z našich návštěv u zahraničních kolegů. A že těch cest bylo za poslední dobu opravdu hodně.

Mohl byste ještě prozradit, jak se na změnu jména díváte vy osobně? Není vám trochu líto, že zmizí zavedená značka AWD, kterou jste tolik let pomáhal budovat?

Je to trochu schizofrenní pocit. Na jedné straně je AWD naše dítě, které jsme přivedli na trh a udělali z něj opravdovou ikonu kvalitní práce v této zemi. Skutečně je současná AWD velmi blízko obrazu, který jsme si při jejím zakládání vysnili. Jde také o velmi hodnotnou značku. Hodnota samotné značky AWD je celosvětově ohodnocena na přibližně 16 miliard korun, což je hodně peněz na to, že ji ze dne na den opustíme. Na druhou stranu nemůžu říct, že bychom se netěšili. V našem jméně bude ono magické slovo „Swiss“, které je ve světě financí ekvivalentem poctivosti, pečlivosti a dlouhodobosti. A to jsou všechno vlastnosti, o jejichž naplnění jsme se celou dobu snažili. Myslím si, že nám bude slušet.

Naše švýcarská budoucnost

Od 8. dubna 2013 bude AWD v České republice, podobně jako v ostatních zemích, kde působila, používat novou značku Swiss Life Select. Společnost Swiss Life totiž v listopadu loňského roku představila strategii svého budoucího rozvoje. Prakticky to znamená, že se stáváme plnohodnotnou součástí švýcarské společnosti s více než stopadesátiletou tradicí ve správě privátních i korporátních financí na té nejvyšší úrovni. Mottem finanční skupiny Swiss Life je věta **Tak začíná budoucnost.** A právě na budoucnost svých klientů tato společnost hledí s pověstnou švýcarskou pečlivostí. Ostatně do svého štítu si vytkla snahu pomáhat svým klientům, aby jejich budoucnost byla opravdu solidně zajištěná.

SWISS LIFE

ÚSPĚCH VYTESANÝ DO ČÍSEL

Finanční skupina Swiss Life se řadí mezi desítku nejdůležitějších evropských firem na trhu finančních řešení v oblasti rizik, života, penzí a investic. Její profil jasně vystihují čísla, která ukazují úspěchy více než stopadesátileté firemní historie a spolupráce s privátními i firemními klienty.

---

4 000 000

zákazníků po celém světě

12

miliard korun – takový čistý zisk vykázala skupina Swiss Life za rok 2011

---

11 600

zaměstnanců a finančních poradců má skupina Swiss Life

3,5

bilionu korun činí aktiva Swiss Life, což je asi trojnásobek českého státního rozpočtu

---

1857

do tohoto roku se datují kořeny společnosti Swiss Life

---

zhruba

400

miliard korun je roční obrat skupiny Swiss Life

---

70 000

nemovitostí, které Swiss Life vlastní, z něj dělá jednoho z lídrů na švýcarském realitním trhu

---

30

největších společností obchodovaných na burzách ve Švýcarsku – včetně Swiss Life – obsahuje Swiss Leader Index

---

Švýcarsko

Ledovce i omamná chuť čokolády

Krásná a čistá příroda, jezera, hory a ledovce. Města s nejvyšší životní úrovní na světě. Vyhlášená čokoláda. Sýry, které jednou ochutnáte a navždy jim propadnete. Horský vlak, který na své cestě překoná 291 mostů. Vítejte ve Švýcarsku.

Švýcarsko leží ve střední Evropě mezi Bodamským a Ženevským jezerem, Rýnem, Alpami a pohořím Jura. Právě okolí jezer a hory působí na turisty jako magnet. Země je protkána turistickými i cyklistickými trasami a nabízí více než sto padesát vysokohorských chat. Krom turistů a cyklistů si tu své užijí i milovníci vodních sportů či horolezectví a v zimě bez debaty také lyžaři a snowboardisté. Za návštěvu však stojí i mnohá švýcarská města – ať už je to Basilej, Curych, Ženeva, nebo Bern. Jsou plná historie, památek a živé kultury.

Cesta k srdci ledovce

Švýcarské hlavní město Bern je městem kašen, kterých je zde na sto. Kdo se dostane až na věž bernského chrámu, bude odměněn výhledem na Bernské Alpy. V Basileji vznikla v 15. století nejstarší švýcarská univerzita a nejvýznamnější zdejší památkou je nyní katedrála z 11. století, na níž se dochovaly gotické věže z červeného pískovce. Curych se řadí mezi města s nejvyšší kvalitou života na světě a je sídlem většiny švýcarských bank. Zeleně zbarvená Ženeva je především neoddělitelná od Ženevského jezera, od 140metrového vodotrysku v přístavu Jet d'eau, promenád a parků.

Ovšem jedním z největších lákadel ve Švýcarsku jsou alpské ledovce. Třeba hned ten největší v kontinentální Evropě, alpský ledovec Aletschgletscher, který je zapsaný na seznamu světového dědictví UNESCO. Vidět Aletschgletscher stále stojí za to, i když od roku 1860, kdy dosáhl své maximální velikosti, odtává. Odvážlivci mají dokonce možnost nahlédnout dovnitř ledovce a projít se ledovou chodbou – pokud navštíví Rhonegletscher v Bernských Alpách.

Mezi švýcarskými nej je také jedno z nejlepších lyžařských středisek na světě: Zermatt. Městečko, nad nímž se ostře

◀ Ledovec v údolí Morteratsch u města Pontresina u Svatého Mořice láká děti k dobrodružným hrám.

- ▶ Staré město Luzern a jeho krytý most, po kterém doslova kráčely dějiny.
- ▼ Pralinky, pralinky a zase pralinky ze švýcarské čokolády.

tyčí štít Matterhornu, je centrem lyžování a snowboardingu, které se tu dají s ohledem na počasí provozovat v podstatě až do léta. Zdatní lyžaři chtějí exkluzivních zážitků a adrenalinu si mohou troufnout na Klein Matterhorn, což je nejvyšší místo v Evropě zpřístupněné lyžařům; vede k němu pohodlná lanovka. Na 250 sjezdovkách v okolí Zermattu si však dosyta užijí nejen ostřílení sjezdaři, ale i rodiny s dětmi, které ocení volnější tempo.

Za co vděčíme alpskému mléku

Švýcarsko se proslavilo svou přesností a dokonale propracovanou jemnou mechanikou pověstných hodinek, ale také čokoládou a sýry. Ostatně přesnost, kvalita a spolehlivost jsou slova, kterými je možné popsat i to, jak obecně fungují služby ve Švýcarsku, v němž je nejen krásná příroda, ale také lidé, kteří si stále zakládají na tradicích a vysoké životní úrovni.

Není divu, že švýcarská čokoláda patří k těm nejkvalitnějším na světě. Svou roli v tom sehrává i velmi kvalitní mléko krav pasoucích se na alpských pastvinách. Čokoláda se ve Švýcarsku vyrábí od začátku 19. století, kdy se nedaleko Ženevského

Život ve Švýcarsku se stal synonymem úspěchu, bohatství a jistoty.

jezera otevřela první čokoládovna založená Françoisem-Louisem Caillerem. Ve vesničce Broc dnes sídlí muzeum čokolády, které nese právě Caillerovo jméno. Ve stejném století vynalezl švýcarský chemik Henri Nestlé technologii výroby sušeného mléka, a umožnil tak Danielu Peterovi výrobu prvních tabulek mléčné čokolády. Kromě dnes světoznámé značky Nestlé se při výběru švýcarské čokolády vyplatí sáhnout po značce Suchard (Philippe Suchard patřil k prvním výrobcům čokolády ve Švýcarsku), Lindt & Sprüngli, Maestrani nebo Favarger.

Kvalitní mléko také stojí v základu vynikajících vyhlášených švýcarských sýrů, z nichž asi nejznámější je ementál. Kdo ale nezůstane u ementálu a pochutná si na appenzelleru, ukáže, že je znalec. Přírodní horský sýr vyráběný z plnotučného nepasterizovaného mléka totiž všichni gurmáni poznají podle jeho ovocné chuti a podle barvy slonové kosti.

A co si určitě objednat v místních restauracích? Švýcarská kuchyně je jednoduchá, výživná a krajově specifická (vždyť si Švýcaři zakládají na tradici). Při objevování Švýcarska prostřednictvím chutových a čichových vjemů není radno opomenout sýrové fondue, raclette, jídlo ze stejnojmenného sýra a zeleniny, uzeného masa, brambor a hub, nebo rösti, se sýrem zapékané či smažené nastrouhané brambory.

FESTIVAL PRO MILOVNÍKY ČOKOLÁDY

Milovníci čokolády by si měli na jaro naplánovat cestu do Versoix (v ženevském kantonu) a neminout zdejší festival čokolády. Jeho devátý ročník proběhne 16. a 17. března 2013 a jako obvykle nabídne prodejní výstavy umění čokolatiérů, degustace i exkurze do tajemství vzniku čokolády. Versoix je přitom přímo městem čokolády, kde se zrodily čokolaterie Cartier (1858) a Favarger (1826). Více o festivalu čokolády najdete (francouzsky) na www.versoix.ch.

Profit Invest II

investiční životní pojištění

Hledáte alternativu k nejistému
důchodovému systému?

Investiční životní pojištění Profit Invest II
je tou správnou volbou.

- **mimořádná prémie až 260 000 Kč***
po 35 letech trvání pojištění
- **trvalá sleva až 25 %** na rizikové pojistné
- **jen za 5 Kč/měs.** jedinečná Rodinná asistence

* Platí při ročním pojistném 12 000 Kč a zhodnocení 6 %.

GENERALI

Pod křídly Iva.

klientský servis: 844 188 188

www.generali.cz

Začalo to almužnou

Stručná historie penzí a sociálního pojištění v České republice

První pokusy sociálně zabezpečit občany, kteří nemohou pracovat a shánět obživu, a to z důvodu nemoci, úrazu či stáří, nacházíme až na úsvitu moderních dějin. Do té doby ve středověku převládal názor, že péče o praceneschopné je věcí soukromých či církevních institucí.

Existovaly samozřejmě profesní organizace – cechy, které vytvářely podpůrné pokladny. Církev poskytovala hlavně almužny a přístřeší. Feudálové řešili jen mimořádné situace spojené s koncentrací chudiny a z toho vzniklými sociálními bouřemi. V době osvícenství začal panovnický stát privilegiovat vrstvu státních úředníků. Pro ně zavedl první penzijní standardy. V letech 1771 a 1781 byly například v rakouské monarchii vydány dva předpisy, tzv. penzijní normály, zakládající nárok na penze pro vdovy a sirotky po zaměstnancích, kteří „věrně sloužili“, a druhý pro zaměstnance, kteří se alespoň po deseti letech uspokojivé služby stali neschopnými práce. Přesto v té době zůstávala stále nejrozšířenějším garantem pojištění rizik rodina. Každý sedlák měl tzv. právo výměnku, které mu zaručovalo od mladého (nového) hospodáře peněžní rentu na dožití a s ní spojené případné služby.

Bismarckův sociální stát

Až průmyslová revoluce a s ní spojený nový vývojový stupeň společnosti vyvolaly naléhavou potřebu organizované a hromadně zabezpečovat početné vrstvy obyvatelstva při nemoci, invaliditě, stáří a jiných sociálních událostech. Světově první „nerodinné“ pojištění zavedl německý kancléř Otto von Bismarck roku 1883. Jeho iniciativa směřovala k uskutečnění

obecného a povinného dělnického úrazového pojištění a nemocenského pojištění. V roce 1889 začaly podobné zákony platit v Rakousku-Uhersku. Ty byly velmi nedokonalé, jejich velká část byla věnována organizačním otázkám nemocenských pokladen a sama dávková část byla stěsnána do několika mála paragrafů. Tím pádem šlo o poměrně roztržité normy, které byly nedostatečně prováděny, protože umožňovaly zaměstnavatelům, aby je úspěšně obcházeli. Slibované rozšíření nemocenského pojištění se protahovalo a po vypuknutí první světové války bylo nakonec přerušeno.

A co (ne)dělníci?

Soukromí zaměstnanci zákon přivítali, nicméně se jim zdálo, že jeho sazby jsou v zásadě tvořeny pro lidi s nižšími příjmy a nevyhovují zaměstnancům ve vyšších kategoriích. Ještě více jim vadilo, že čekací doba činila deset let, na starobní důchod se muselo čekat dokonce čtyřicet let. Dále žádali, aby pojem invalidity byl definován nikoli jako neschopnost pracovat vůbec, nýbrž i jako neschopnost k vykonávání konkrétní pracovní činnosti, k níž byli připravováni studiem. Dne 16. prosince 1906 vyšel jejich přání vstříc penzijní zákon, který vstoupil v účinnost 1. ledna 1909. Podle tohoto zákona podléhali pojištění zaměstnanci od 18 let pracující v soukromých

službách, které měly charakter úřednický, nebo pokud vykonávali výlučně nebo převážně duševní práce a pokud jejich služné převyšovalo 600 korun ročně. Původně se počítalo i s dozorci a prodavači, tyto kategorie však byly na základě výroku Správního soudního dvora vyloučeny. Zaměstnanci se dělili do šesti tříd, od nejnižších, začínajících u služného 600 korun (a pojištění 6 korun měsíčně), do nejvyšší, do níž spadali zaměstnanci s ročním služným

3000 korun a výše a pojistným 30 korun. V prvních čtyřech třídách platil zaměstnavatel 2/3 pojistného, v 5. a 6. polovinu. Když roční požitky převyšovaly 7200 korun, platil pojištěnec celou premii. Prováděním pojistného byla pověřena nová instituce – Všeobecný pensijní ústav ve Vídni zasahující svými deseti úřadovny do jednotlivých království a zemí rakouské části monarchie. V českých zemích se tyto úřadovny nacházely v Praze, Brně a Opavě.

Vylepšená republika

V prvních letech samostatné Československé republiky zlepšily dávkovou soustavu zákony č. 268/1919 Sb. a č. 684/1920 Sb. Ty rozšířily nemocenské pojištění na všechny skupiny zaměstnanců pracujících za mzdu. Mimo toto pojištění zůstali jen státní a veřejní zaměstnanci, kteří byli považováni za zabezpečené svým nárokem na plat v době nemoci. Invalidní a starobní pojištění tvořilo jednotný

▲ Evropan dříve trávil tzv. ve výslužbě víc let než dnes my v penzi. O cestování si ale mohl třeba nechat jenom zdát.

◀ Tvůrce prvního penzijního systému? Železný Bismarck.

století velmi nízký. Pro ilustraci můžeme uvést: v roce 1930 bylo v celém Československu s téměř 15 miliony obyvatel vypláceno jen 167 tisíc penzí, nepokryta zůstala velká skupina rolníků či živnostníků. Minimální důchod činil po tříletém dělnickém pojištění 1130 korun ročně. Nedosahoval tedy ani 95 korun měsíčně a po deseti až dvaceti letech se pohyboval od 1800 do 2400 korun ročně (tedy sumu, kterou úředníci dostávali v průměru měsíčně). To znamená vyplácenou dávku od 150 do 200 korun měsíčně. Nejvyšší invalidní a starobní důchod dosahoval 5400 korun ročně, tedy 450 korun měsíčně (kilogram chleba v té době vyšel na 3–4 Kč). Teoreticky na něj měl nárok pojištěnec, který byl nepřetržitě padesát let pojištěn v nejvyšší mzdové třídě a v každém roce alespoň padesát týdnů. Prakticky tedy na takto vysoký důchod nemohl dosáhnout nikdo.

tedy vyplácen jen každému šestému seniorovi. Po roce 1930 sice počet vyplácených důchodů rychle vzrůstal, avšak ještě před šedesáti lety získal starobní důchod jen každý druhý člověk starší 65 let. O univerzálním zabezpečení státním důchodem ve stáří proto nemůžeme hovořit déle než 55 let.

Socialistické pastičky

Významným momentem v nemocenském pojištění bylo přebudování dávkové soustavy nemocenského pojištění zákonem č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, účinným od 1. 1. 1957. Byly do ní vneseny některé prvky k podpoře cílů, které s podstatou dávek nesouvisely – zejména momenty protifluktuální a protiabsenční, podle nichž se řídily sazby peněžitých dávek, eventuálně nároky na přídavky na děti. V zájmu politiky zatlačování

rizikový a finanční celek, který byl pouze organizačně spojen s jinak samostatným pojištěním nemocenským. Základní dávkou byl důchod invalidní, na který měl pojištěnec nárok, když přišel o dvě třetiny výdělečné schopnosti. Dále zde byl důchod starobní. Náležel pojištěnci po dovršení 65. roku věku, opustil-li zaměstnání nebo klesl-li jeho výdělek alespoň na polovinu mzdy zdravého zaměstnance. Úplnou novinkou byl důchod vdovský a sirotčí. Ten probíhal formou jednorázových dávek, takzvaného odbytného, které za určitých okolností náleželo pozůstalým po pojištěnci nebo důchodci. Nárok na důchod vznikl po uplynutí určité doby v pojištění (tzv. čekací doba). Ta činila 150 příspěvkových týdnů. Další podmínkou vzniku nároku na dávku bylo, aby pojištěný případ (invalidita, dovršení předepsaného věku, úmrtí) nastal za trvání pojištění, nebo alespoň v tzv. ochranné lhůtě, jež činila jeden rok po zániku pojištění.

Pojištění v krizi

V letech 1930 až 1934, kdy se nemocenské pojišťovny dostaly do tíživé hospodářské situace, se v nemocenském pojištění začaly uplatňovat restriktivní tendence. Možná i proto byl počet vyplácených důchodů po celá 30. léta minulého

*V dějinách lidstva
byla zatím nejdelší doba
jistotou na stáří rodina.
Nikoli stát.*

Poválečné jistoty

O solidní ochraně většiny obyvatelstva státem před chudobou ve stáří nemůžeme mluvit dříve než po druhé světové válce. Tehdy počet vyplácených důchodů začal rychle růst ze dvou důvodů. Zahrnuti byli živnostníci, postupně transformovaní na zaměstnance a členy JZD. Nárok na důchod mohl získat po dvaceti letech pojištění každé pracující o pět let dříve než předtím, již v šedesáti letech věku. Protože počet obyvatel českého státu se několikrát rychle měnil (odtržení Sudet, odsun německého obyvatelstva, baby boom po 2. světové válce, rozpad Československa), poskytuje objektivnější pohled srovnání počtu vyplácených důchodů na 100 obyvatel. Například v roce 1930 připadalo na 100 obyvatel starších 65 let jen 16 důchodů, státní důchod byl

soukromého sektoru, zejména v zemědělství, byla v padesátých letech také opuštěna zásada univerzality pro všechny pracovníky (přestalo se počítat se zavedením nemocenského pojištění pro samostatně hospodařící občany). Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, změnil zejména stanovení výše denního nemocenského, které odstupňoval podle získané doby zaměstnání od 60 do 90 %, přičemž za první tři dny pracovní neschopnosti činila denní výše nemocenského 50 až 70 procent.

Změny a zvraty v penzijním systému tedy nejsou nic nového pod sluncem. V zásadě se dá říci, že současná penzijní reforma nás opět činí více nezávislími na státu a nutí nás postavit se v tomto ohledu více na vlastní základy.

KORUNOVANÝ VLÁDCE MEZI PODÍLOVÝMI FONDY

Fond korporátních dluhopisů ČP INVEST
potvrzuje své výjimečné postavení i dosaženou výkonností.
V roce 2012 přinesl našim klientům výnos 12,45 %.*

*Výkonnost k 14. 12. 2012. Průměrná roční výkonnost fondu za 3 roky je 6,97 % p. a.
Minulá výkonnost podílových fondů nezaručuje stejnou výkonnost v budoucnosti.

www.cpinvest.cz > infolinka **844 111 121**

 ČP INVEST
Pomáháme vám jít dál

NESPOLÉHEJTE NA STÁT, SPOŘTE SI S NÁMI NA DŮCHOD

- Získáte možnost **vyšší penze**.
- Vaše naspořené **peníze se stanou předmětem dědictví**.
- **Výši úspor můžete ovlivnit** volbou vhodné spořicí strategie.

VAŠE JISTOTA VE STÁŘÍ